

Brottsförebyggande rådet

Bokslut 2021 för Brottsförebyggande rådet

Förslag till beslut

Brottsförebyggande rådet fastställer bokslutet för 2021 och skickar det för kännedom till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Bokslutet för brottsförebyggande rådet visar att kommunen upplevs som tryggt och säkert av medborgarna. I SCB:s medborgarundersökning 2021 känner sig 80% av Nackaborna trygga utomhus i området där man bor när det är mörkt ute (genomsnitt i riket är 73%) och 81% är inte oroliga för att utsättas för ett våldsbrott (genomsnitt i riket är 73%). Det som upplevs som störst problem är inbrott eller stölder, nedskräpning, narkotikahandel och störande trafik med motorfordon.

De medel som avsattes i trygghetspaketet har använts i enlighet med kommunstyrelsens beslut. Av de avsatta 6 mkr har 4,7 mkr förbrukats.

Det lokala arbetet är en viktig del för det brottsförebyggande rådet. De fyra lokala arbetsgrupperna har sammantaget träffats vid 24 tillfällen under 2021. På arbetsgruppernas möten arbetar man konkret med åtgärder på upplevda och uppkomna problem i respektive område.

Under slutet av 2021 utpekades Fisksätra av polisen som ett så kallat utsatt område, den lägsta graden utav tre. Med anledning av detta har samverkan mellan kommun, polisen och Stena fastigheter initierats och handlingsplan kommer att tas fram under våren 2022.

I oktober 2021 tilldelades projekt kommunvakter, en tryggare och säkrare utemiljö och tillsammans för ett drogfritt Nacka för unga medel ur framtidsfonderna.

Uppdrag

Det brottsförebyggande rådet ska utveckla det brottsförebyggande arbetet och därmed bidra till minskad brottslighet och ökad trygghet i hela kommunen. Rådet ska initiera och stödja ett lokalt baserat arbete som utgår från de varierande problembilder som finns i respektive kommundel. Rådet ska samverka med fritidsgårdar, skolor, polis, näringsliv, bibliotek, föreningslivet och andra ideella krafter samt delta i de lokala arbetsgrupperna för att stärka och utveckla det förebyggande arbetet.

Verksamhetsberättelse

Brottsförebyggande rådet genomförde sitt uppdrag under 2021 enligt plan och hade under året sammanlagt åtta sammanträden. På dessa sammanträden redovisades rapporter från de lokala arbetsgrupperna i de fyra kommundelarna i Nacka, aktuell information från polisen och från säkerhetsfunktionen. Andra aktuella frågor har också rapporterats om såsom arbetet i SSPF, Polarverksamheten, arbetet med kommunens Trygghetsvärdar, arbetet inom ramen för ”Samverkan på riktigt”, omvärldsbevakning och kameraövervakning. Även akuta frågor och insatser har också tagits upp, exempelvis oroligheterna i Orminge, Fisksätra och Henriksdal.

De fyra lokala arbetsgrupperna har träffats sex gånger under 2021, sammanlagt 24 möten. Brottsförebyggande rådet stödjer gruppernas arbete med en säkerhetssamordnare och en sekreterare som samordnar arbetet, tillför kunskap, tar hand om utskick och för minnesanteckningar. Syftet med dessa möten är att skapa en gemensam lägesbild i området mellan alla lokala aktörer och sedan vidta samordnade åtgärder utifrån den. Dessa åtgärder redovisas sedan kontinuerligt till det brottsförebyggande rådet.

Måluppfyllelse

Rådet har antagit fokusområden och indikatorer för åren 2020 och 2021. De är framtagna utifrån den samverkansöverenskommelse som kommunen och polisen har kring tre huvudområden. De tre områdena är: Ungdomar, Trygghet och Trafik. Här kommenteras utfallen i korthet.

Trygghet

SCB:s medborgarundersökning 2021 visar att fler allmänt upplever en bättre trygghet i Nacka än i övrigt i riket. 80% av Nackaborna trygga utomhus i området där man bor när det är mörkt ute (genomsnitt i riket är 73%) och 81% är inte oroliga för att utsättas för ett våldsbrott (genomsnitt i riket är 73%). Det som upplevs som störst problem är inbrott eller stölder, nedskräpning, narkotikahandel och störande trafik med motorfordon. Polisens närvaro uppfattas som något högre i Nacka jämfört med riket, men låg tycker fler män än kvinnor.

Nacka kommun jobbar idag strukturerat i arbetsgrupper tillsammans med lokala aktörer i respektive kommundel för att öka tryggheten i området. Arbetet utgår från lokala lägesbilder där denna trygghetsmätning kommer att utgöra ytterligare vägvisning kring vilka frågor vi skall prioritera och jobba mer med framöver.

Arbetet med att få med brottsförebyggande perspektiv i bebyggelseplanering fortsätter att utvecklats. Ett avtal har sedan tidigare ingåtts mellan Nacka kommun och stiftelsen Tryggare Sverige där det huvudsakliga uppdraget är att Tryggare Sverige skall fortbilda och stötta Nacka kommun kring denna fråga utifrån det nationella kunskapsmodellen Bo Tryggt 2030.

Ungdomar och narkotika

Stockholmsenkäten genomfördes bland alla ungdomar i skolår 9 och år 2 på gymnasiet under 2020 (genomförs under hösten vartannat år). Svarsfrekvensen var då 81 procent.

Av ungdomar i skolår 9 uppger 7 procent av flickorna att de brukat narkotika någon gång, vilket är en ökning med 1 procent från 2018. 16 procent av pojkarna uppger att de brukat narkotika någon gång vilket är en ökning med 5 procent från 2018. Av ungdomar i år 2 på gymnasiet uppger 27 procent av flickorna att de brukat narkotika någon gång, vilket är en minskning med 1 procent från 2018. 42 procent av pojkarna uppger att de brukat narkotika någon gång vilket är en ökning med 11 procent från 2018.

Av ungdomar i skolår 9 uppger 3 procent av flickorna att de brukat narkotika den senaste månaden, vilket är en ökning med 1 procent från 2018. 6 procent av pojkarna uppger att de brukat narkotika den senaste månaden vilket är en ökning med 2 procent från 2018. Av ungdomar i år 2 på gymnasiet uppger 9 procent av flickorna att de brukat narkotika den senaste månaden, vilket är samma andel som 2018. 13 procent av pojkarna uppger att de brukat narkotika den senaste månaden vilket är en ökning med 2 procent från 2018.

Stockholmsenkäten, narkotika

	Provad någon gång		Senaste månaden	
	2020	2018	2020	2018
Flickor, skolår 9	7	6	3	2
Flickor, år 2 gymn.	27	28	9	9
Pojkar, skolår 9	16	11	6	4
Pojkar, år 2, gymn.	42	31	13	11

Inom ramen för SSPF, (Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid) är samtliga högstadieskolor närvarande, så även representanter från skolornas elevhälsoteam. Ungdomar i riskzon har identifierats i nästan samtliga skolor. 22 ungdomar/familjer, varav 13 kvar från 2019, hade samordnarna regelbundna nätverksmöten och skolmöten med. Under 2021 var sammanlagt 48 ungdomar inskrivna i SSPF. Samtliga har lämnat samtycke där risk- och skyddsbedömningar samt åtgärdsplaner har upprättats. Skola och socialtjänst har erbjudit parallella insatser i majoriteten av ärendena. Deltagande verksamheter är mycket positiva. Det har skapats en arena att diskutera och konkret arbeta med ungdomar som riskerar att hamna i brottslighet. Sociala insatsgrupper, (SIG) som startade 2019 har fortsatt under 2021.

Trafik

Målet för samverkan inom detta område är att information till allmänheten i kombination med trafikövervakning förväntas bidra till en förbättrad framkomlighet, tillgänglighet och trafiksäkerhet inom Nacka kommun. Samarbetet ska leda till ett effektivt arbete mellan polisen och kommunen. Detta ska i sin tur leda till en snabbare hantering av trafikfarliga situationer och en snabbare hantering av hinder i trafiken.

Exempel på platser där det är extra viktigt är skolor, idrottsanläggningar, gator där framkomligheten är begränsad (utrymme) och platser där man i lägre grad följer Trafiklagstiftningen.

Inom trafikområdet sker samverkan med polisen i första hand av kommunens trafikenhet. Brottsförebyggande rådet har därför inte ägnat den delen någon större uppmärksamhet under 2021.

Trygghetspaket utfall

		<u>Utfall</u>
Trygghetsvårdar (Orminge och Fisksätra)	0,8 mkr	0,9 mkr
Ambulerande väktare/trygghetsvårdar	0,8 mkr	0,2 mkr
SSPF (skola, socialtjänst, polis, fritid)	1,5 mkr	1,5 mkr
Brottsförebyggande trygghetssamordnare	0,4 mkr	0,0 mkr
Stöd till lokala arbetsgrupper	0,9 mkr	0,4 mkr
Kameraövervakning – centrala funktioner	0,2 mkr	0,4 mkr
Insatser i samverkan med lokala aktörer	0,4 mkr	0,3 mkr
Polar/ungdomsverksamheten (via socialnämnden)	1,0 Mkr	1,0 Mkr
Totalt	6,0 mkr	4,7 mkr

Den årliga uppföljningen visar att medlen i trygghetspaketet i huvudsak har använts i enlighet med kommunstyrelsens beslut, men några avvikelser finns. I och med att projekt kommunvakter blev tilldelade medel från framtidsfonderna blev det aldrig aktuellt med en brottsförebyggande trygghetssamordnare. Det har inte heller varit aktuellt med den mängd ambulerande väktare som togs höjd för i trygghetspaketet 2021.

De lokala arbetsgrupperna får stöd i sitt arbete och visst stöd har också gått till några nattvandrargrupper, dock ej i den uträkning som planerats. Infrastruktur för kameraövervakning har tidigare skapats och under 2021 har arbetet fortsatt.

Ekonomiskt utfall

Brottsförebyggande rådet har ingen egen budget. Av de avsatta medlen i trygghetspaketet har 4,7 mkr av 6 mkr förbrukats.

Utmaningar för kommande år

Brottsförebyggande rådet kommer att fortsätta sitt arbete som har fokus på dialog med medborgare, stöd till brottsförebyggande arbete och uppföljning. Kontakt och dialog mellan medborgare, tjänstepersoner och förtroendevalda sker på alla möten i de lokala arbetsgrupperna.

Kommunen har under 2021 fått ett av polisen tilldelat utsatt område, Fisksätra. Kommunen har med anledning av detta tillsatt en styrgrupp bestående av representanter från kommunen, Stena fastigheter och polisen. En strategisk arbetsgrupp har också tillsatts. Under våren 2022 skapas en struktur för detta arbete inklusive omvärldsbevakning och en kartläggning av brottsdrabbade platser.

Ett utvecklingsområde är fortsatt att i ökad utsträckning få med brottsförebyggande perspektiv i stadsutvecklingen. Rådet kommer att följa upp den frågan i ökad omfattning.

Det metodiska arbete som kommit i gång inom ramen för SSPF är bra och har förstärkts under 2021. Det är viktigt att följa upp att antal ungdomar i riskzon minskar.

Rådet kommer att fortsätta att verka för och följa upp att de medel som avsätts i trygghetspaketet används på bästa sätt för att öka säkerheten och känslan av trygghet i kommunen.

Bilagor

Bilaga 1: Tabell med fokusområden, indikatorer och utfall

Bilaga 2: SCB:s medborgarundersökning 2021 Trygghet i samhället

Henrik Ahl
Stabschef
Stadsledningskontoret

Jan Landström
Säkerhetssamordnare
Ledningsstaben

Bilaga 1. Tabell med fokusområden, indikationer och utfall.

Fokusområden 2020 - 2021

Fokusområde ungdomar och narkotika			
Inriktningsmål	Effektmål 2020 - 2021	Följs upp med	Utfall
Genom förebyggande och ingripande insatser minska missbruket av narkotika.	Missbruk av narkotika skall minska med 2 % per år	Stockholmsenkäten Antal polisanmälda brott	Andelen som testat narkotika i åk 2 ökar för pojkar. 2018: F: 28 % P: 31 % 2020: F: 27 % P: 42 % 2020: totalt xxx st narkotikabrott med misstänkt under 18 år. (2019: totalt 202 st)
Ett strukturerat arbete med stöd och uppföljning gör att inga ungdomar i riskzon radikaliseras eller hamnar i grov kriminalitet.	Årlig ökning av insatser för ungdomar i riskzon.	Uppföljning genom SSPF • Antal som omfattas av insatsen • Andel där man ser en positiv utveckling	Under 2020 har 20 (13 kvar från 2019) ungdomar/Familjer lämna samtycke för vidare insatser. Minst 6 ungdomar har lämnat då det finns tillräckligt skydd. 5 ungdomar har fått stödinsatser inom ramen för sociala insatsgrupper, SIG.
Fokusområde Trygghet			
Inriktningsmål	Effektmål 2020 - 2021	Följs upp med	Utfall
Hög synlighet och effektiva insatser från polisen, kommunen och lokala aktörer bidrar till ökad trygghet. Fokuserade insatser från polis, kommun och lokala aktörer gör att Fisksätra och Orminge upplevs som trygga och säkra platser. En trygg och säker närmiljö beaktas i översiktsplanen och detaljplaneringen.	Tryggheten i kommunen är lika bra eller bättre än 2018. Tryggheten i Fisksätra och Orminge ska öka jämfört med 2018. I alla detaljplaner beaktas en trygg och säker närmiljö	SCB:s medborgarundersökning avsnitt "Trygghet i samhället"	Vi har inga jämförelsesiffror då SCB:s medborgarundersökning ändrade på hur frågorna ställs 2021. Generellt sett känner sig invånarna trygga och i högre grad än riket i genomsnitt. Problemen de främst upplever är nedskräpning, dålig belysning och klotter. Avtal ingåtts med Tryggare Sverige om att jobba med frågan.

NACKA
KOMMUN

Fokusområde Trafik

Inriktningsmål	Effektmål 2020 - 2021	Följs upp med	Utfall
Information till allmänheten i kombination med trafikövervakning förväntas bidra till en förbättrad framkomlighet, tillgänglighet och trafiksäkerhet. Samarbetet ska leda till ett effektivt arbete mellan Polis och kommun. Detta ska i sin tur leda till en snabbare hantering av trafikfarliga situationer och en snabbare hantering av hinder i trafiken.	Allmänheten ska i större utsträckning följa Trafiklagstiftningen. Säkrare och tryggare miljöer utanför skolor, idrottsanläggningar och platser där företrädesvis barn rör sig. En god framkomlighet under avtalets giltighetstid. Färre synpunkter från allmänheten om trafikfarliga händelser.	Hastighetskontroller – antal och utfall	BRÅ har inte tagit del av statistik. De stationära kamerorna har medfört att hastigheten sänkts.